AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2020/1954 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2020. május 14.)

az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA) 2018. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

— tekintettel az Európai Vegyianyag-ügynökség 2018. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,

— tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,

— tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság véleményére,

— tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0063/2020),

A. mivel bevételi és kiadási kimutatása ([1]) szerint az Európai Vegyianyag-ügynökség (a továbbiakban: az ügynökség) 2018. évi pénzügyi évre szóló végleges költségvetése 118 760 709 EUR volt, ami 2017-hez képest 7,45 %-os növekedést jelent; mivel az ügynökség költségvetésének mintegy 72,47 %-a díjakból és illetékekből, 26,18 %-a pedig az Uniótól és harmadik országoktól származik ([2]);

B. mivel a Számvevőszék az ügynökség 2018. évi pénzügyi évről szóló éves beszámolójáról szóló jelentésében (a továbbiakban: a számvevőszéki jelentés) megállapítja, hogy kellő mértékben megbizonyosodott az ügynökség éves beszámolójának megbízhatóságáról, valamint arról, hogy az annak alapjául szolgáló ügyletek jogszerűek és szabályszerűek;

Költségvetés és pénzgazdálkodás

1. felszólít olyan mértékű finanszírozás biztosítására az ügynökség – mint a szabályozott termékek értékeléséért felelős uniós ügynökségek egyike – számára, amely elegendő feladatai ellátásához;

2. megelégedéssel jegyzi meg, hogy a 2018. évi pénzügyi év során folytatott költségvetés-ellenőrzési erőfeszítések nyomán a költségvetés végrehajtási aránya 99,92 % volt, ami 2017-hez képest 1,25 %-os növekedést jelent; megjegyzi továbbá, hogy a kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya 87,04 % volt, ami 2017-hez képest 0,59 %-os csökkenést jelent;

3. hangsúlyozza, hogy az ügynökséget részben – az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([3]) előírtak szerint – a vegyi anyagok regisztrálását kérelmező vállalatoktól kapott díjakból finanszírozzák; megjegyzi, hogy az alkalmazandó díjak a vállalatok méretétől és a regisztrált vegyi anyagok mennyiségétől függenek; megjegyzi, hogy az ügynökség megállapította, hogy a vállalkozások mintegy 52 %-a helytelenül adta meg méretét, ami alacsonyabb díjakat eredményezett; hangsúlyozza, hogy ez a megállapítás jól szemlélteti a kizárólag a kérelmezők önbevallásán alapuló rendszerek korlátait; megjegyzi, hogy az ügynökség az évek során 17,9 millió EUR összegű díjkorrekciót és adminisztrációs díjat számlázott ki, és hogy az ügynökség jelentős előrelépést tett a jogosulatlan díjcsökkentések behajtása és a hosszú ideje esedékes adminisztrációs díjak beszedése terén; megjegyzi azonban, hogy az ellenőrzések tekintetében még mindig nagy munka várat magára, így 2018 végén a szükséges díjkorrekciók fennmaradó összege még nem volt ismert; sürgeti az ügynökséget, hogy vezessen be hasonlóan alapos előzetes ellenőrzéseket a csalárd önbevallások kockázatának minimalizálása érdekében; sürgeti továbbá a nemzeti végrehajtó

([1]) HL C 120., 2019.3.29., 209. o.
([2]) HL C 120., 2019.3.29., 212. o.
([3]) Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 396., 2006.12.30., 1. o.).

hatóságokat, hogy erősítsék meg a vállalatok által bejelentett vegyi anyagok mennyiségének ellenőrzésére használt ellenőrzési rendszereket és tegyék közzé ezeket a mennyiségeket; felhívja az ügynökséget, hogy számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak erőfeszítéseiről és elért eredményeiről, csökkentse a jelentős ellenőrzési hátralékot, valamint hajtsa végre a díjkorrekciókat és szedje be a be nem fizetett díjakat;

4. megjegyzi, hogy az ágazat által fizetett díjak évről évre jelentősen változnak, és hogy ezért az ügynökség nem tudja észszerű korlátok között megbecsülni az uniós költségvetésből nyújtott kiegyensúlyozó támogatás iránti igényt, ami megnehezíti a költségvetési tervezést; párbeszédre szólít fel arról, hogy miként lehetne megreformálni az ügynökség finanszírozási mechanizmusát azzal a céllal, hogy azt fenntartható alapokra helyezzék;

5. megjegyzi, hogy az ügynökség bevételei részben az ágazat által befizetett díjakból, részben pedig az uniós költségvetésből ezt kiegyensúlyozó támogatásból származnak; aggodalommal jegyzi meg, hogy a számvevőszéki jelentés szerint a díjakból és illetékekből származó bevételek 2019-től várhatóan jelentősen csökkenni fognak, mivel az 1907/2006/EK rendelet szerinti harmadik regisztrációs határidő 2018 májusában lejárt; rámutat arra, hogy fennáll a kockázat, hogy a viszonylag stabil kiadások és a sokkal kevésbé tervezhető bevételek hátrányosan érintik az ügynökség műveleteit és költségvetés-végrehajtását; hangsúlyozza, hogy új, életképes és alapos finanszírozási modellt kell bevezetni, amelyről – az ügynökség válasza szerint – az ügynökség tárgyalásokat kezdeményezett a Bizottsággal; felhívja az ügynökséget, hogy folyamatosan tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az e kérdéssel kapcsolatos fejleményekről;

Teljesítmény

6. megállapítja, hogy a mentesítésért felelős hatóság megjegyzéseinek és észrevételeinek fényében az ügynökség által az általános teljesítményirányítási rendszer felülvizsgálata során végzett tevékenységek által nyújtott hozzáadott értéket értékelő, több eredmény- és hatásközpontú fő teljesítménymutatók kidolgozásának szükségességével kapcsolatban az ügynökség 2018-ban átdolgozta teljesítményirányítási modelljét a 2019. évi munkaprogram tekintetében, hogy jobban jelezze munkája hatását és eredményét; megjegyzi, hogy a 2019. évi munkaprogram most már feltünteti a mutató típusát (hatás, eredmény, teljesítmény, input), és már nem ugyanazt a mutatótípust használja a különböző munkatípusokra, hanem az adott üzleti folyamatnak megfelelő fő teljesítménymutatókat tartalmaz;

7. megjegyzi, hogy az egyes területeken fennálló kockázatok és korlátok ellenére az ügynökség a fő teljesítménymutatókra vonatkozó 69 célértékből 58-at elért; sürgeti az ügynökséget, hogy törekedjen fő teljesítménymutatóinak 100 %-os teljesítésére;

8. megjegyzi, hogy az ügynökség anélkül zárta le az 1907/2006/EK rendelet szerinti nyilvántartásba vételi szakaszt, hogy piaci zavart okozott volna, és hogy 28 357 dokumentáció regisztrálásának előkészítésében és regisztrálásában nyújtott támogatást a vállalatoknak;

9. megjegyzi, hogy az ügynökség belső ellenőrzési kapacitását továbbra is megosztja az Európai GNSS Ügynökséggel, és az ügynökségközi hálózat égisze alatt, valamint a számos ügynökséggel kötött egyetértési megállapodások révén szorosan együttműködik más ügynökségekkel, többek között a szolgáltatások megosztása terén; elismerését fejezi ki ezen együttműködésért, amely követendő példa más ügynökségek számára; ösztönzi az ügynökséget, hogy törekedjen további és szélesebb körű együttműködésre az uniós ügynökségekkel; ösztönzi az ügynökséget, hogy kezdeményezzen megbeszéléseket az egymást átfedő feladatok tekintetében az erőforrás-megosztás lehetőségeiről a hasonló tevékenységet folytató ügynökségekkel;

10. a számvevőszéki jelentés alapján megállapítja, hogy egy informatikai infrastrukturális szolgáltatás nyújtására vonatkozó keretszerződésre irányuló közbeszerzési eljárás során öt vállalat nyújtott be 10 és 38,2 millió EUR közötti értékű ajánlatot, és hogy az ügynökség 30 millió EUR értékű keretszerződést ítélt oda annak az ajánlattevőnek, aki 12 millió EUR értékű ajánlatot nyújtott be; megjegyzi azonban, hogy a szerződés értéke és a benyújtott ajánlatok közötti jelentős eltérés aggályokat vet fel a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás tekintetében; az ügynökség válasza alapján megjegyzi, hogy az ügynökség eredetileg a Bizottság közbeszerzésről szóló vademecumával összhangban becsülte meg az értéket; megjegyzi, hogy az ügynökség azért választotta a tárgyalásos eljárást, hogy a lehető legszélesebb körű versenyre ösztönözzön a legjobb ár-érték arány elérése érdekében; felhívja az ügynökséget, hogy alkalmazzon szigorú pénzgazdálkodást az informatikai szerződések vonatkozásában;

11. ösztönzi az ügynökséget, hogy folytassa szolgáltatásai digitalizálását;

12. emlékeztet arra, hogy a szabályozó hatóságok közül az ügynökségé a főszerep az Unió vegyi anyagokra vonatkozó jogszabályainak az emberi egészség és a környezet, valamint az innováció és a versenyképesség érdekében történő végrehajtásában; megjegyzi, hogy az ügynökség segít a vállalatoknak a vegyi anyagokra vonatkozó uniós jogszabályoknak való megfelelésben, előmozdítja a vegyi anyagok biztonságos felhasználását, tájékoztatást nyújt a vegyi anyagokról és foglalkozik az aggodalomra okot adó vegyi anyagokkal;

13. kéri, hogy az ügynökség – mint a szabályozott termékek értékeléséért felelős uniós ügynökségek egyike – kapjon elegendő finanszírozást feladatai ellátásához;

14. emlékeztet arra, hogy az 1907/2006/EK rendelet értelmében a 2018-as év volt a regisztráció végső határideje; hangsúlyozza, hogy az ügynökséghez ebben az évben 37 400 akta érkezett, ami 2017-hez képest 135 %-os növekedést jelent; megelégedéssel veszi tudomásul annak módját, ahogyan az ügynökség az elmúlt évben kezelni tudta a regisztrációk számának drámai növekedését;

15. üdvözli a szervezeti struktúra egységesítésére irányuló erőfeszítéseket, amelyek célja a feladatok jobb összekapcsolása és összehangolása révén a hatékonyság további növelése; megjegyzi, hogy az ügynökségnek sikerült elérnie célkitűzései túlnyomó többségét;

16. felhívja az ügynökséget, hogy számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak az 1907/2006/EK rendelet második felülvizsgálata során tett ajánlásokra válaszul és a regisztrációs akták megfelelőségének biztosítása érdekében hozott intézkedésekről;

17. tájékoztatást kér a 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([4]) szerinti, 2020 elején bemutatásra kerülő adatbázis-prototípus előkészületeinek állásáról;

18. kéri, hogy részletesen ismertessék azokat a lépéseket, amelyeket az ügynökség a Bizottságnak a REACH végrehajtásáról szóló összefoglaló jelentése és az azon jelentésben az ügynökség által megteendő javasolt intézkedések nyomán tett;

Személyzeti politika

19. megállapítja, hogy 2018. december 31-én a létszámterv végrehajtása 96,29 %-os szintet ért el: az uniós költségvetés értelmében engedélyezett 458 ideiglenes alkalmazotti álláshelyből (2017-ben 460 engedélyezett álláshely) 441-re neveztek ki ideiglenes alkalmazottat; megjegyzi, hogy ezen felül 122 szerződéses alkalmazott és 14 kirendelt nemzeti szakértő dolgozott az ügynökségnél 2018-ban;

20. megjegyzi, hogy az ügynökség zaklatásellenes politikával és ahhoz kapcsolódó iránymutatásokkal rendelkezik, amelyeket 2018-ban frissítettek; elismeri, hogy az ügynökség képzéseket szervezett és bizalmas tanácsadást bocsátott rendelkezésre;

21. tudomásul veszi az ügynökség álláshirdetéseinek közzétételét honlapján, a közösségi médiában és az uniós ügynökségek hálózatának erre a célra létrehozott honlapján annak érdekében, hogy az ilyen hirdetéseket jobban reklámozzák; felhívja az ügynökséget, hogy tegye közzé az álláshirdetéseket az Európai Személyzeti Felvételi Hivatal honlapján;

22. üdvözli, hogy az ügynökség honlapján közzéteszi az igazgatótanács és a bizottságai valamennyi tagjának, beleértve azon elnökeit is, akik az ügynökség személyzetének tagjai, az ügyvezető igazgatónak és a fellebbezési tanács valamennyi tagjának önéletrajzát;

23. elégedetten jegyzi meg, hogy 2018-ban a felső vezetői álláshelyek tekintetében kielégítő a nemek közötti egyensúly (4 férfi és 3 nő), megjegyzi azonban, hogy az igazgatótanács esetében nem sikerült ugyanilyen mértékű egyensúlyt elérni (15 férfi és 21 nő);

Az összeférhetetlenség megelőzése és kezelése, valamint az átláthatóság

24. az ügynökség szerint 2018-ban a költségvetésben szereplő díjbevételek a teljes bevétel 73 %-át képviselték; megjegyzi, hogy az ügynökség példamutató rendszert alkalmaz az összeférhetetlenségek ellenőrzésére és megelőzésére, valamint hogy az ügynökség véleménye szerint a díjak költségfedezési célja, valamint az ügynökség vélemények kidolgozásában részt vevő személyzetének a függetlenség biztosítását célzó rendszeres értékelése miatt nem áll fenn ilyen összeférhetetlenségek veszélye; megjegyzi, hogy az ügynökség üdvözölné azt a megoldást, ha a Bizottság az ügynökség nevében beszedné a díjakat, ez ugyanis megkönnyítené az ügynökség pénzgazdálkodását és hozzájárulna a hiányok kockázatának csökkentéséhez;

25. üdvözli, hogy az ügynökség évente frissített érdekeltségi nyilatkozatokat gyűjt valamennyi alkalmazottól és külső szakértőtől, amelyek mindegyikét közzéteszik az ügynökség honlapján;

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).

26. tudomásul veszi az átláthatóság és a visszaélést bejelentő személyek védelmének fokozása érdekében tett további lépéseket; az ügynökség szerint a teljes átláthatóság biztosítása érdekében a felső vezetés érdekelt felekkel folytatott valamennyi ülését nyilvántartásba veszik és közzéteszik az ügynökség honlapján;

Belső ellenőrzés

27. megjegyzi, hogy az ügynökség 2019 szeptemberében elfogadta és megkezdte az érzékeny funkciókra vonatkozó politika végrehajtását, amely azonosítja az érzékeny funkciókat, naprakészen tartja azokat és megfelelő intézkedéseket határoz meg az egyéni érdekek kockázatának csökkentésére;

28. megjegyzi, hogy 2018-ban a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálata „Összeférhetetlenség és etikai kérdések az ECHA-ban” címmel ellenőrzési jelentést adott ki, és hogy 2018 szeptemberében az ügynökség cselekvési tervet dolgozott ki és vitatott meg néhány lehetséges javításra szoruló terület kezelésére, és hogy 2019 közepére valamennyi intézkedést végrehajtották;

Egyéb megjegyzések

29. megjegyzi, hogy miután az ügynökség kiválasztotta az új épületet és az előző bérleti szerződés 2019. december 31-i lejárta miatt 2017-ben bérleti szerződést írt alá, 2020 januárjában tervezett új épületbe költözni Helsinkiben; megjegyzi, hogy az új épületbe való költözés 2020. január 7-én fejeződött be;

30. ösztönzi az ügynökséget, hogy folytassa bevételei egy részének az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépésre vonatkozó döntéséből eredő lehetséges jövőbeli csökkenésének mérését; megállapítja, hogy a hatás továbbra is korlátozottnak tűnik, mivel az 1907/2006/EK rendeletben előírt nyilvántartásba vételi kötelezettség és az abból eredő jelentős díjbevételek megszűntek;

31. felhívja az ügynökséget, hogy összpontosítson kutatási eredményeinek a nyilvánosság körében történő terjesztésére, és a közösségi médián és más médiaorgánumokon keresztül szólítsa meg a nyilvánosságot;

32. a mentesítő határozatot kísérő horizontális jellegű egyéb észrevételei tekintetében utal az ügynökségek teljesítményéről, pénzgazdálkodásáról és ellenőrzéséről szóló, 2020. május 14-i állásfoglalására ([5]).

([5]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0121.